

Atom- és kvantumfizika gyakorlat

(2011/2012 őszi félév)

3. feladatsor

1. Merev, r sugarú, gömbalakú részecskéket ütköztetünk, merev, rögzített, R sugarú gömbnek. Mekkora a folyamat hatáskeresztmetszete?
2. 15 nA áramerősségű teljesen ionizált α -részecske nyalábbal bombázunk egy 2 mm vastag szénfóliát. A fóliától 20 cm-re elhelyezett detektor 1 cm²-es felületén másodpercenként 500 beütés esik. Mekkora a szórás differenciális hatáskeresztmetszete a detektor szögében, ha a szén sűrűsége a fóliában $2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ és a detektor hatásfoka 20%?
3. Számítsuk ki a Rutherford-szórás teljes hatáskeresztmetszetét!
4. Protonokból álló nyalábot vákuumból egy 10 cm vastag közegbe irányítunk. A közeget alkotó részecskék sűrűsége $\rho = 10^{29} \text{ m}^{-3}$. A közegből való kilépéskor a nyaláb intenzitása fele a belépéskor mérhetőnek. Mekkora az elemi folyamatra jellemző hatáskeresztmetszet?
5. Egy elemi folyamatban a differenciális hatáskeresztmetszet csak a gömbi polárszögtől (ϑ) függ:

$$\frac{d\sigma}{d\Omega} = A \cot \vartheta.$$

Detektorunk $\vartheta = 45^\circ$ körül vékony (kb 1° -ot lefedő) gyűrűként húzódik és lefedi a teljes azimutuszög tartományt. Mekkora legyen A , hogy a detektor felületére vonatkozó $\sigma_\Omega = 10^{-29} \text{ m}^2$ legyen?